

Nagy Márta Júlia

Szanálás

I.

Most még hársfakócosak, zsvajgók a reggelek,
tompá morajlás a fülben a kocsmasláger, a nyár,
mint színes nejlonfüggöny, gondtalanul libeg.

Letört fülű faunkolyók vigyorog le rám,
mintha súgná, mit kell ilyenkor mondani.
Kutyaólporthalok, galambdúchomlokzatok
meseerdeje hullatja leveleit, a hársak lombja
összeér, fullasztó illatárkád.

Mint egy absztrakt festményen, magamra öltöm
a nő álarcát, aki nem én vagyok – színjózanságban,
dekázva gondot, kuporgatva némi örömet.
A napnyugtasávbán a ruha precízen metszett leander,
piruló virága, mint betonkalodában a pálmafák.
A nap alvadt vére az aszfalton, szégyenlősen
elfüggönyözött, akkurátus világ.

Az áltatásnak ezek a lugasai. Kéken, rózsásan harsogó
szarkalábágyás egy barackszínű házfal előtt, bukszus, pampafű
decens eleganciája a jómód udvarában. A trópus oda költözött,
ahol az épített táj a legdísztelenebb.

A lovak elővágtatnak a múlt századból, szétszóródnak
az autók. Ekkor dermedt köd ül a felszínre.
Mindenki úgy szorongatja vágyait, mint a hálós szatyorba
pakolt piaci almákat, körtéket. A szalmatáska szálai felfeslenek,
ahogy a nap lassan kihuny, és abban a pár órában a legszebb,
akkor özőnlenek ki a legtöbben. Acélos óráitól mindenki menekül.

A tettetésnek ezek az árnyékzugai. A meghatározhatatlanná
mállott ablakdíszek kagylóforma keretében majomarc
vagy civódó ikerpár, dülledt békaszem pislog
azonosíthatatlanná kopott szomszédjára –
apró koponyák kéklének ki a pusztulásból, a tető felnyög
a romlás súlya alatt. A szemgolyók fölött kagylóhéj
szegélye fodrozódik, félig elmerül az elvetemedés
tengerében, partjain irgalmatlan újjáépítés.

Elfoglalja a szárazföld a vizet, eltömiti.
A fákat talán megkímélik mementóul, de inkább önzés ez:
árnyék még az irgalmatlanoknak is kell.

A kisközösség fő intézménye rég rohad,
cégérén a rozsdá vércsíkjai. Egy hajó ring
a pusztulás ellenszelében. Gálickék portálon
hullámzik a tenger, elnyeli az előző világot. Valami
azóta is értelmezhetetlen, álomból szökött fényűrsődés
körülötte. Állaga, mint a gyantáé, ami megköt,
és idővel borostyán lesz.

Kinek is volna ereje, kedve toldozni-foldozni ezt a szitává
lőtt tájat, összehegeszteni a roncsokat, kitölteni
a réseket valami gyorsan kötő anyaggal,
amikor egyszerűbb lerombolni, és helyére újat,
kevésbé kényeset építeni?

*Velünk együtt tűnik el ez a világ,
egy buldózer, egy szívlapát
markolja fel a törmeléket,
tenyeredben egy marokkó
burgundi színezete, a vakolat fölött
a sminkelt házak.*

Velünk együtt tűnnek el a tárgyak,
ahogy az üregbe fordul a göröngy,
és porlik szét, ahogy a nyomán növény
hajt ki. Aztán letapossák vagy lenyírják,
új házat pakolnak a szűzzé nyilvánított földre.
Láttam azt, ami volt és ami lesz belőle,
ahogy a meghittség tégláit, a mézeskalácsház
kupacát feldúlják daruk és szívlapátok,
hogy a teret megtisztítsák.

*Ábrándozni jobban szeretsz,
mint élni, hát miért zavar,
hogy ezek a helyek nem élnek?
Miért kell neked a működés,
amikor a saját működésed sem érted?
Vakok vagyunk, mint a múlt,
a test lett az új lélek.*

II.

Bóbiskolnak az ifjak, viháncolnak az öregek,
 mert nem félnek többé, hatalmuk
 az alkonyulás lett. Bíborokat és bársonyokat
 húznak el a szemünk előtt, és kettéoszló
 horizontba lengetik, mielőtt igazán szeretnének.
 De kiflipuhaságúra sűtik az értelmét mindennek,
 tehát a gyomor jól van, a szív meg maradjon nyugton.
 És mielőtt pálmafaformára tupírozzuk az akácsort,
 győződjünk meg előkertjeink tisztaságáról, mondják.

Nincs fontosabb a napi rutinnál. Ha nem
 lennének a szabályokba zárva, nem működnének.
 Ilyenkor tör ki a háború hajadonok és házások
 között. A végén békét kötnének,
 de addigra már kizsigerelték egymást –
 a norma mégsem terelte a nyáját a civilizációba.

A puszta geometria nem élet,
 és a józanság sem megváltás.
 A nyomor végül e tájat szétcincálja.
 A romlás beköltözik a legapróbb zugokba,
 alattomosan terjed, hajszáltrepedéseken át.

Velünk együtt tűnik el ez a világ,
 ahogy a meghittség tégláit, mézeskalácsházak
 kupacát dúlják fel daruk és szívlapátok,
 mert a rend nem tűrheti a fraktális káoszt –
 visszhangzanak a baljós károgrások,
úgy élsz, mintha nem lenne holnap,
 aztán kiderül, hogy nem is volt.

Lennék én, ha még lehetne lenni,
 de hogy lehetnék, ha nem vagyok.

